

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutiones Morales

In Quibus Vniuers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

25 De simonia, quae vna cum summo Pontifice committitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

in beneficio est realis, ac proinde in extrauag. prædicta comprehendendi videtur.

Tertio queritur, An qui procurant, vt simonia realis in beneficio committatur, debeant restituere tum id, quod acceperunt ob beneficium suo interuentu impetratum, tum etiam fructus beneficij, quos is, pro quo intercesserunt, simoniacè receperit? Respondeo, eos ad vtrumque restituendum, ipso iure compelli. Nauarrus in *Commentario supra citato*, Notab. 22. num. 45. Et ratio est, quia is, qui causam damni dat, damnum refarcire debet. Hoc verò intelligitur, quando is, pro quo intercesserunt, restituere fructus malè perceptos, aut non potest, aut non vult: ipse enim beneficiarius principaliter restituere cogitur; quo non restituente, debet restituere is, cuius interuentu beneficium est ille consecutus, sicut etiam ij, qui conferunt, vel conferendum curant beneficium excommunicatis, suspensis, interdictis, irregularibus, vel aliis extra legitimum matrimonium natis, vel alio canonico impedimento in habilibus, debet restituere fructus malè perceptos ab huiusmodi clericis, quando ipsi aut non possunt, aut nolunt restituere. Nauarr. loco citato.

Quarto queritur, An Titius, & Caius Simoniam committant, cum ille dat pecuniam Caio, vt interuentu ipsius Caij, ordinem, vel beneficium recipiat? Respondeo, ex communi sententia, simoniam vtrumque committere. Sic Innocentius in c. *Tanta de Simoniâ*, quem ibi Felinus, & alij communiter sequuntur. Ita etiam Nauarr. in *Manuali*, num. 106. vers. *Ad quintum quod mediator*: vbi citat Antoninum, Panormitanum, & Bellameram in c. *Tuam de de Retra. Et quali ordinem*. Siluester in verbo *Simonia*, qu. 10. vers. 3. ad finem. Sotus, lib. 9. de iust. quæst. 7. artic. 3. in princ. Idque ratione comprobatur: quia, vt ait Innocentius, paria sunt hæc inter se, Dare pecuniam collatori, vel ordinatori, & Dare intercessori. Nam eo ipso, quod Titius dat pecuniam Caio, vt ipso interueniente ordinem, vel beneficium consequatur, patit sibi viam, & aditum ad ordinem, vel beneficium. Addit autem Nauarrus hoc locum habere, quando Titius dat, vt Caij precibus beneficium, vel ordinem obtineat, non autem, si dedit ob laborem, industriam, & diligentiam exhibitam à Caio in eundo, vel redeundo, vel ob impensas quas fecit, vel ob damnum, quod passus est, vel ob lucrum, quod Caius amisit. Tunc enim non emit Titius preces Caij, vt beneficium assequatur, sed emit laborem, & diligentiam Caij, vel compenlat impensas, quas Caius fecit, vel damnum, quo læsus est; vel lucrum, quod alioqui acquireret. Hæc autem extrinsecus iunguntur.

De Simonia, que vna cum Summo Pontifice committitur.

CAPVT XXV.

PRIMO queritur, An Simoniz erimen in Summo Pontificem cadere possit? Respondet S. Thomas 2. 2. quæst. 100. art. 1. ad 7. his verbis: (Papa potest incurrere vitium simoniæ, sicut & quilibet alius homo: peccatum enim in aliqua persona est grauius, quanto maiorem obinet locum. Quamuis enim res Ecclesiæ sint eius, vt principalis dispensatoris, non tamen, vt domini, vel possessoris. Et ideo si reciperet pro aliqua re spirituali pecuniâ de redditibus Ecclesiæ alienius, non est erit vitio Simoniz. Et similiter etiam potest Simoniam committere recipiendo pecuniâ ab aliquo laico, non de bonis Ecclesiæ) Caietanus eodem loco, vers. *Nota Tertio*, prope finem, addit hæc: Ex eodem quoque fundamento, scilicet, quod Papa non est dominus, sed dispensator rerum Ecclesiæ, sequitur, quod de plenitudine potestatis non possit ad libitum dare bona Ecclesiæ cui voluerit, sed tenetur fideliter dispensare, vt ratio suadet, iuxta illud: 1. Cor. 9. (Hic iam queritur

inter dispensatores, vt fidelis quis inueniatur.) Et illud Matth. 24. (Fidelis seruus, & prudens, quem constituit Dominus super familiam suam, vt det illi in tempore titi- ci mensuram; non ad libitum, quantum voluerit.) Sic ille Paludanus 4. Disti. 25. q. 4. art. 1. ita scribit: Papa non potest committere Simoniam, quo ad poenam iuris positam, cui non subest; vnde nec suspensionem, nec huiusmodi poenas iuris sustinet; sicut si percutiat clericum, excommunicatus non est, quia Princeps legibus suis subiectus non est, nec earum poenis. l. *Princeps ff. de legibus*.

Canonici iuris interpretes communiter distinguunt: Aut simonia est iure naturali, & diuino damnata, & hæc potest cadere in Romanum Pontificem, qui iure naturali, & diuino tenetur: Aut est solum canonico iure prohibita, & hæc in Romanum Pontificem non cadit, quia est iure canonico soluta.

Secundo queritur, An is, qui cum Romano Pontifice simoniam committit in ordine, vel beneficio; incidat in poenas iuris? Paludanus loco citato, concl. 3. Sic ait. Ille qui emerit à Papa beneficium, vel ordinem, poenas iuris canonici non incurret: quia sicut potest dispensare in poenis incurtis, ita quod non incuratur: sicut potest dare privilegium alicui, vt percutendo clericum, non esset excommunicatus, licet non bene faceret. Quando autem dat Papa beneficium, vel ordinem pro pecunia, videtur dispensare, quod licet retinet beneficium, vel ordinem exequi: sicut quando scienter dat irregulari, eo ipso dispensat eum eo. Vnde qui habuit beneficium per simoniam in Curia, si habet conscientiam, quod emanauit de conscientia Papæ cõferentis penitendo de peccato, non tenetur restituere, sed potest retinere. Sic etiam Siluester in verbo *Simonia*, qu. 4. Nauarr. in *Manuali*, cap. 23. num. 108. & est communis opinio inter Canonici iuris interpretes, vt ex Siluestro, & Nauarro patet. At verò Panorm. in c. *de Simoniâ*, num. 8. & 9. Sic ait: In omnibus casibus puto, quod ille, qui dedit ex pacto pecuniam Papæ, non sit tutus quo ad Deum, nec potest sine peccato administrare in beneficio; & in casu, in quo Papa non committeret simoniam, ex quo extabat constitutio prohibitiua, subditus incidit in poenam: sicut in simili disputat Ioan Andreas, quæstionem. Cauetur statuto Episcopi, quod ludens certo ludo, sit excommunicatus, An ludens cum Episcopo, qui fecit ex communicationem, incidat in excommunicationem. Et concludit, quod sic, licet ipse Episcopus non sit excommunicatus, quia non potuit ipse ligari sua constitutione. Idem disputat in *Reg. Gui licet, de Reg. iur. in sexto, in Mercurialib.* Sic etiam ad propositum, vbi Papa non committeret simoniam, ex quo recipiendo pecuniam, dans pecuniam ex pacto, non suspendit constitutionem prohibitiuam, committit vitium simoniæ: & sic non potest agere veram penitentiam retento beneficio, vt in c. *Inquisitionis de Accusat. in princ.* Felinus in c. *De castro*, vers. *De Simonia vero commissa*, de sent. & re iud. opinionem Panormitani secutus dicit: licet Papa non ligetur in aliquibus, tamen ligatur inde, qui contrahit cum eo. Idem videtur sensisse Baldus in l. *Baldarius ff. De offic. Præto.* Caterum prima sententia, vt dixi, est communis.

FINIS LIBRI DVO-
DECIMI.

(433)